e-Mededelingen Heemkring Okegem

2026 | JRG. 51 | NR. 3

COLOFON

EINDREDACTIE / V. U.:
Praet Patrick
Kievitlaan 25, 9400 Ninove

VORMGEVER:
Allard Johan

ADMINISTRATIE / CONTACT
info@heemkringokegem.be

WEBSITE:
heemkringokegem.be

FACEBOOK:
Heemkring Okegem

BESTUURSLEDEN:
Allard Johan
Brantegem Herman
Gies Etienne
Praet Patrick

Op de cover: Sint-Antonius abt die een zieke geneest (glasraam in het koor van de kerk) (zie ook p. 16). (Foto Johan Allard)

e-Mededelingen

Wie ingeschreven is op de **nieuwsbrief** van de Heemkring krijgt automatisch via e-mail dit digitale tijdschrift. Inschrijven op de nieuwsbrief kan via deze link of stuur ons je e-mailadres, naam en voornaam door via info@heemkringokegem.be.

Wie eind dit 2027 toch een **papieren versie** van de artikels 2027 wenst te ontvangen schrijft € 15 over op ons rekeningnummer met als mededeling 'Papieren versie 2027' gevolgd door naam en leveringsadres.

Wie onze werking wil ondersteunen kan financieel een **vrije bijdrage** doen op ons rekeningnummer met als mededeling 'Vrije bijdrage'.

Rekeningnummer Heemkring Okegem:
BE 54 9731 7802 0797.

De *e*-Mededelingen vormen een viermaandelijkse uitgave van Heemkring Okegem met de steun van Erfgoedcel Denderland, Stad Ninove en Vlaamse Gemeenschap.

INHOUD

Armoede in Okegem (1840-1849)....3
Glasramen in de kerk van Okegem....14
Toen geschiedenis persoonlijk werd....20
Site geïnfecteerd....21
Dorpskroniek....22

VOORWOORD

Patrick Praet

Allerheiligen 2026. Op de Okegemse begraafplaats weerklinkt muziek. Kerkhofbezoekers kijken verwonderd op als op deze plek van stilte plots de klanken van hobo en klarinet zich mengen met de herfstkleuren. Het is een ingetogen moment, verzorgd door de plaatselijke harmonie, die graag inpikte op 'Reveil', een nationale actie om op Allerheiligendag op zoveel mogelijk begraafplaatsen in Vlaanderen een troostconcert te organiseren.

Voor een kleine honderd Okegemnaars lijkt het alsof oude bekenden even weer dicht bij ons zijn: Beireken de velomauker, de Majoor uit Eversem, bérremieëster Gies, Cyriel de meziekmieeëster, … Het concert bracht warmte in de dagen waarin de duisternis het haalt van het licht. Die overgang van licht naar donker heeft de mens steeds gefascineerd. Het is dan ook niet toevallig dat zich hierrond allerlei volksgebruiken ontwikkelden. Bij het naderen van de winter vierden de Kelten ook hun dodenfeesten. Met de kerstening van onze streken kregen die een christelijke invulling. Ook de Halloweenfeesten hebben een gelijkaardige oorsprong. Zo werden deze gebruiken een deel van ons cultureel erfgoed.

We weten dat de overgang naar duisternis ook de verwachting inhoudt dat het donker opnieuw plaats zal maken voor licht. Die verwachting is er vandaag alvast niet in de Vlaamse erfgoedsector. Bij de laatste begrotingsronde besliste de Vlaamse regering namelijk om 47 miljoen euro te besparen in de cultuursector. Het grootste deel hiervan komt terecht op de rug van de (bovenlokale) archieven, bibliotheken en musea. Zij verliezen 50 tot 100% van hun subsidies. Een onbegrijpelijke beslissing voor een Vlaamse regering die culturele identiteit steeds als legitimatie voor haar eigen bestaan gebruikte.

Besparen op de inventarisering, conservering en ontsluiting van archieven knabbelt ook aan het democratische gehalte van een gemeenschap: alleen wie kennis heeft van het verleden, kan ook kritisch naar het heden kijken en zijn bestuurders met kennis van zaken beoordelen. Ook de erfgoedsector, die specifiek als taak heeft het materiële en immateriële geheugen van vorige generaties te bewaren, deelt mee in de klappen. De besparingen bedragen daar 30%. Dit betekent concreet dat erfgoedcellen jobs zien verdwijnen, erfgoedprojecten moeten stopzetten en expertise verliezen. Heemkringen zullen de logistieke en financiële ondersteuning van de erfgoedcellen kwijt spelen. De Heemkring van Okegem zal hieraan niet ontsnappen.

De Heemkring steunt dan ook de actie 'Laat het licht aan', die de erfgoedorganisaties de voorbije weken opstartten. We doen dat alvast symbolisch met in dit nummer twee hoofdartikels waarin licht – of de afwezigheid ervan – centraal staat. In de bijdrage over de glasramen in de Okegemse kerk geven we een inkijk in de ontstaansgeschiedenis en de beeldsymboliek van deze schitterende ramen. Met de fraaie foto's bij het artikel kan je ze in deze Mededelingen nu ook thuis bewonderen.

Voor onze voorouders was er vaak meer duisternis dan licht. Het artikel over de armoede tijdens de jaren 1840 beschrijft een zwarte bladzijde in de geschiedenis van Okegem. Bedenk dat de overledenen op het 'kerkhof' hún (klein)kinderen waren. Maar zij hadden het uiteindelijk beter dan hun voorouders en toonden aan dat hoop altijd gewettigd is. Hopelijk is die hoop er ook voor de erfgoedsector.

De Heemkring wenst iedereen alvast een warm eindejaar, dicht bij elkaar.

Armoede in Okegem (1840-1849)

Wat de bevolkingscijfers ons leren …

PATRICK PRAET

Op 9 oktober 1845 haastte burgemeester Jan Frans Hendrickx zich naar de gemeenteraad voor een bijzondere zitting.[1] Er was maar één agendapunt: '*Maatregelen tot het verschaffen van werk en levensmiddelen aen de behoeftige gezinnen gedurende de winter van 1845-1846'*. De voorbije weken en maanden waren inderdaad bewogen geweest. Er was de aanslepende crisis in de linnennijverheid waarmee vele inwoners wat probeerden bij te verdienen. Daarnaast waren in de loop van 1845 de voedselprijzen aanzienlijk gestegen. Tot overmaat van ramp was in juni paniek uitgebroken toen bleek dat de jonge aardappelplanten in elkaar schrompelden als gevolg van een mysterieuze ziekte. Nu stond de winter voor de deur en doken er steeds meer landlopers en bedelaars op in het dorp. Hendrickx besefte dat men een moeilijke winter tegemoet ging. Hij kon wellicht niet vermoeden dat deze armoedecrisis nog jaren zou aanslepen. Okegem stond hiermee niet alleen … De jaren 1845-1849 werden één van de zwartste bladzijden uit de geschiedenis van het land, bekend als de periode van 'Arm Vlaanderen'.

De Heemkring besteedde al in 1978 aandacht aan de armoedejaren in Okegem. Pierre De Jonge baseerde zich toen uitsluitend op de gemeenteraadsverslagen.[2] Sindsdien is de literatuur rond de armoedecrisis van midden 19de eeuw al danig uitgebreid.[3] Dit laat toe om de beschikbare gegevens over deze periode in een ruimere context te plaatsen. Deze bijdrage nagaan hoe de armoede zich in Okegem ook op demografisch vlak vertaalde. Leidde de ondervoeding ook tot een toenemende mortaliteit, en was er een effect op het huwelijks- en geboortecijfer? De cijfers over de buurgemeenten laten toe om de situatie in Okegem te vergelijken met de rest van de streek.

[1] STADSARCHIEF NINOVE, Modern Gemeentearchief Okegem. Gemeenteraad van 9 oktober 1845.

[2] P. DE JONGE. *'Slechten tijd' te Okegem*. In *MHO*, 1978, nr. 2, p. 48-54.

[3] Een absolute aanrader is *Arm Vlaanderen. Een wereldgeschiedenis. Honger, ziekte en globalisering in het midden van de 19de eeuw* (2025) van prof. Maarten Van Ginderachter (UGent).

Afb. 1: Ets 'Misère des Flandres' (1848)
© Centrum Agrarische Geschiedenis Leuven

Arm Vlaanderen

Na het einde van de napoleontische oorlogen maakte België een economische en demografische heropleving mee. Dit was echter van korte duur. Vooral de Vlaamse provincies bleken te afhankelijk van een landbouw die onvoldoende innovatief was om het toenemend aantal monden te voeden. De bevolkingstoename na 1815 had gezorgd voor een versnippering van het landbouwareaal waardoor heel wat kleine boeren op hun financiële en fysieke limieten botsten.[4] Daarnaast waren er de graanmisoogsten in 1842 en 1844 die zorgden voor een stijging van de voedselprijzen. Het dagelijkse rantsoen voor mannen op het Vlaamse platteland was sinds het begin van de eeuw teruggevallen tot iets meer dan 2000 kilocalorieën, wat te weinig is voor iemand die de hele dag zware arbeid moet verrichten. De verarming was dus al vóór 1845 ingezet.

[4] M. VAN GINDERACHTER, o.c., p. 55.

Een andere structurele oorzaak van de verpaupering was het wegkwijnen van de traditionele linnennijverheid. Sinds het einde van de middeleeuwen vulden landbouwersgezinnen hun inkomen aan met het spinnen en weven van vlas. De dalende landbouwinkomsten hadden jonge boerenzonen nog afhankelijker gemaakt van de linnenindustrie. Deze had echter op dat ogenblik af te rekenen met goedkope en machinaal geproduceerde textielproducten uit Groot-Brittannië die de markt overspoelden. De Belgische overheid was zich hiervan goed bewust; reeds in 1840 voerde ze in heel het land een grootschalig onderzoek naar de crisis in de linnenindustrie. Oplossingen bleven uit, want voor een verregaande staatstussenkomst om de eigen industrie te ondersteunen of te heroriënteren was er voor de liberaal geïnspireerde regeringen weinig animo.

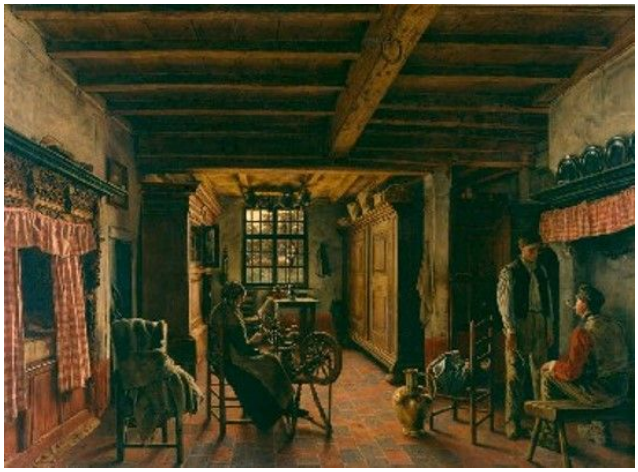

Afb. 2: De spinster
(Henri De Braekeleer, KMSK Brussel)

Ook in Okegem waren vele mensen werkzaam in de vlasnijverheid. Het bevolkingsregister van 1846 vermeldt 84 spinsters, wat overeenkwam met 12% van de totale bevolking. Het aantal mannen dat als wever staat vermeld is vrij beperkt (slechts 7).[5] In werkelijkheid gaat achter deze cijfers een veel grotere werkgelegenheid schuil. Spinnen en weven in onderaanneming voor stedelijke handelaars was voor vele kleine boeren een levensnoodzakelijke flexi-job. De opbrengsten van grond en vee waren bestemd voor eigen gebruik, terwijl de linnennijverheid tijdens de wintermaanden voor wat extra geld zorgde. Uit de bevolkingscijfers blijkt dat de helft van de actieve bevolking als kleine landbouwer werkzaam was. Op enkele grote grondbezitters na leefde het grootste deel van de bewoners in precaire omstandigheden. Philippe Vandermaelen, een Belgische cartograaf-geograaf die omstreeks 1830 heel het land doortrok, verwonderde zich in Okegem over de armzalige staat van de woningen: *'De meeste huizen zijn van hout en leem en bedekt met stro'*.[6] De kadastergegevens van omstreeks 1850 geven een zelfde beeld: drie kwart van de woningen bevonden zich in de drie allerlaagste 'klassen' (woningen werden ingedeeld in acht klassen van belastbare waarde).[7]

Er waren dus vóór 1845 al heel wat signalen dat de Vlaamse provincies op de rand van een armoedecrisis balanceerden. Tijdens de jaren 1840 trokken soms hele groepen door het platteland op zoek naar voedsel. Reeds in 1844 bevalen de provinciegouverneurs de gemeenten om nachtwachten op te richten ter bestrijding van de landloperij, bedelarij en diefstal. Ook in Okegem besliste de gemeenteraad op 6 december 1844 tot de instelling van een nachtwacht.[8] Elke man tussen 18 en 60 jaar diende op regelmatige tijdstippen van 19 uur 's avonds tot 5 uur 's morgens langs de velden ter patrouilleren.[9] Het gemeentebestuur motiveerde haar beslissing door te verwijzen naar *'de lange winternachten'* die *'veelmaels aanleiding geven tot het gemakkelijker begaan van misdrijven'*. De nachtwacht werd dus ook in Okegem opgericht om *'dieftens te voorkomen, eenieders eigendommen te verzekeren, de ruststoorders evenals de onbekende personen, tegen welke verdachte vermoedens zouden bestaan, aan te vatten, ten einde aan de bevoegde overheid te worden overgeleverd'*.[10]

De verarming van Joannes(-Baptiste) Van de Perre (1806-1879) in de Neerbeekstraat (Beek) was symptomatisch voor vele Okegemse huishoudens. Vader Laurentius (Laureys) Van de Perre had het zeker niet breed, maar kon met de opbrengst van zijn landbouwbedrijfje het hoofd boven water houden. In 1830 behoorde hij nog tot de 48 gezinshoofden die minstens 10 gulden betaalden en zo gemeentelijk stemrecht bezaten. Zoon Joannes zette het werk op de boerderij verder, maar gleed echter af naar de armoede. Hij kluste bij als slachter, terwijl zijn vrouw Regina Gryseels bijverdiende als spinster. Hiermee moest het gezin met drie kleine kinderen op de vooravond van de grote crisis het hoofd boven water houden. Hun woning in de Beek bestond uit twee vertrekken: een woonkamer die als keuken dienstdeed en een slaapkamer. Er was wel een zolder, evenals een schuur en een varkensstal. Naar aanleiding van het overlijden van Regina in 1846 werd in 1849 een boedelstaat opgemaakt waarin we de verarming van het gezin terugvinden: het spinnenwiel van Regina was naar de zolder verhuisd, er liepen nog drie kippen rond en – vooral – de schuld was opgelopen tot 166.27 frank. Hiertoe behoorden nog steeds de begrafeniskosten van Regina evenals allerlei schulden aan winkeliers.[11]

[5] J. VAN DER SPEETEN. *Demografische en sociale evolutie van Okegem*. In *MHO*, 1986, nr. 1-2, p. 60.
[6] P. VAN DER MAELEN. *Dictionnaire gégraphique de la Flandre Orientale* (Brussel, 1834), p. 167-168.
[7] J. ALLARD. *De inventaris van de gebouwen midden 19de eeuw*. In *MHO*, 2026, 51, nr. 1, p. 3-12.
[8] STADSARCHIEF NINOVE. Gemeentearchief Okegem. Notulen van de gemeenteraad, nr. 8.
[9] Er werd enkel uitzondering gemaakt voor bepaalde functies (burgemeester, schepenen, pastoor, koster en veldwachter) en voor *'onvermoogende personen'* die een gunstiger regime kregen.
[10] P. PRAET. *Het leger van de burgemeester'. De burgerwacht in Okegem (1831-1914)*. In *MHO*, 2013, 38, nr. 1-2, p. 1-17.
[11] P. PRAET. *De vermogenstoestand van een Okegems gezin in 1849*. In *MHO*, 1986, 11, nr. 3, p. 126-130.

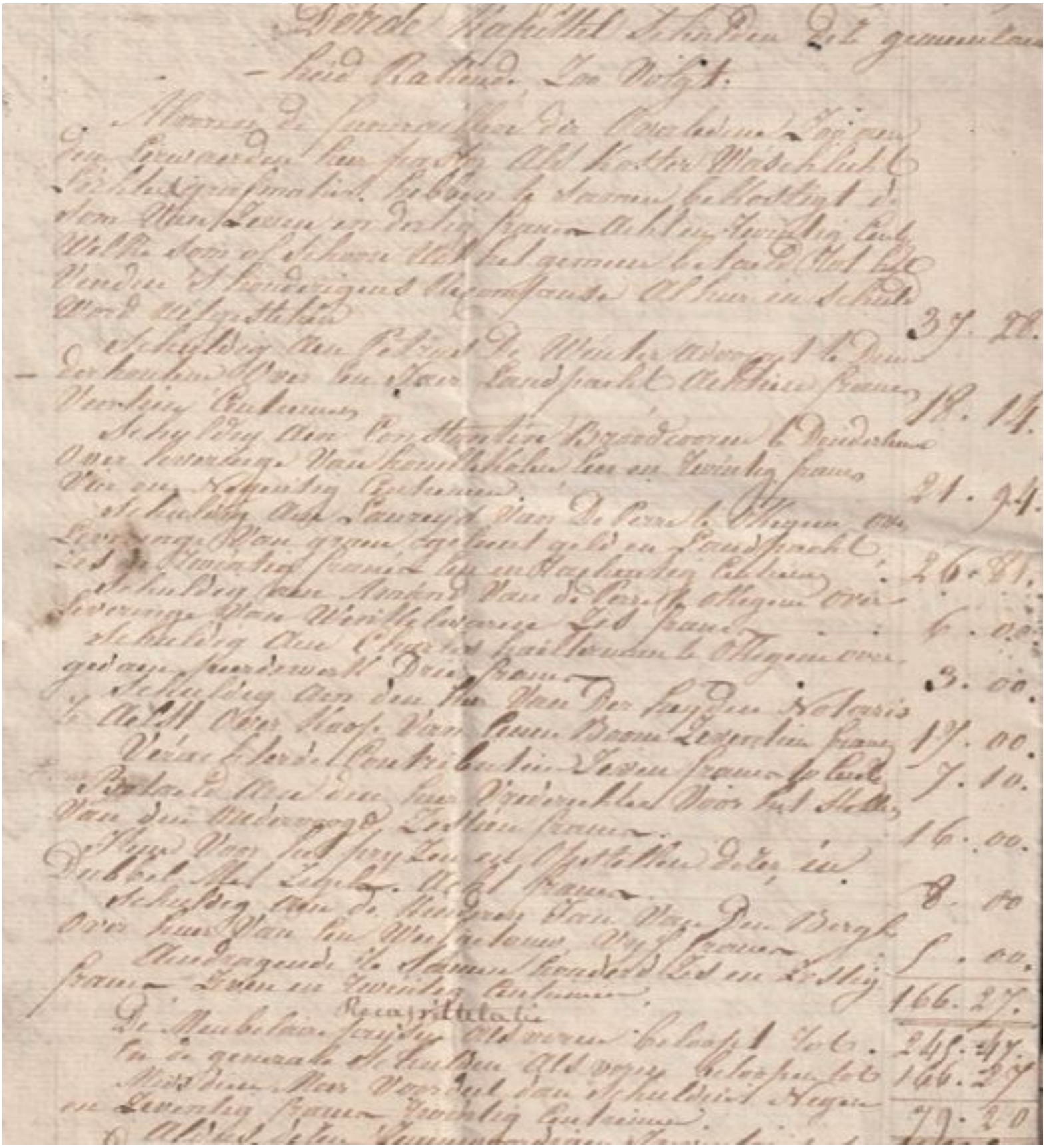

Afb. 3: Uittreksel uit de boedelstaat van Joannes Van de Perre met vermelding van de schulden in 1849
(privéarchief P. Praet)

Op de vooravond van de grote crisis van 1845-1849 balanceerden vele kleine boeren in de 'Vlaanders' dus op de rand van de ondervoeding. Enkele rampoogsten bracht de honger dichterbij …

Het rampjaar 1845

En dan kwam de mislukte aardappeloogst ... In juni constateerden de boeren overal in het land bruine vlekjes op hun jonge aardappelplanten, de voorbode van een uit Amerika afkomstige schimmelziekte. De planten krompen in elkaar, stierven af en de jonge knollen raakten helemaal verrot. Al gauw had de 'patattenplaag' heel België in de ban. De paniek sloeg toe, want de aardappel gold als het 'brood der armen'.

Kleine landbouwers waren vanaf omstreeks 1800 overgeschakeld op de aardappelteelt, vooral toen ze constateerden dat de opbrengst ervan (uitgedrukt in kilocalorieën) hoger lag dan een perceel met dezelfde oppervlakte waarop graan werd gezaaid. Toch valt bij het aandeel van de aardappelplaag in de algehele armoedecrisis een kritische kanttekening te plaatsen. Historicus Maarten Van Ginderachter constateerde dat in 1846 slechts 14% van het totale Belgische landbouwareaal bestemd was voor de aardappelkweek.[12] De landbouwtelling van 1846 leert dat dit in Okegem zelfs maar 7,7% bedroeg. In de buurgemeenten lag dit aandeel nauwelijks hoger.[13] Op zich lijkt het hier dus te gaan om een beperkt aandeel in de totale voedselproductie. Het gaat hier echter om de officiële cijfers uit de landbouwtellingen. Deze gegevens gaan in dit geval wel voorbij aan de vele kleine landbouwers die in de eigen moestuin aardappelen voor persoonlijk gebruik kweekten. In een lokale economie die zeer zelfvoorzienend was, had een mislukte aardappeloogst natuurlijk wel een grote en directe impact op de materiële situatie van heel wat gezinnen.

De tegenvallende opbrengst van de wintergewassen en de harde winter van 1844-1845 hadden landbouwers in het voorjaar aangezet om meer aardappelen dan normaal te planten. Dit maakte het effect van de aardappelplaag nog groter. Alhoewel ook andere Europese landen werden getroffen spande België toch wel de kroon: zowat 90% van de oogst ging verloren.[14]

Van kwaad naar erger

In 1846 viel de opbrengst van de aardappelen opnieuw tegen en in hetzelfde jaar mislukte ook nog de oogst van de rogge, eveneens een essentieel onderdeel van de armenvoeding. In 1847 kostten aardappelen 3.5 keer zoveel als in 1844, en tarwe 2 maal zo veel. In dezelfde periode werden onze streken ook nog eens geteisterd door tyfus (1846-1848) en cholera (1848). Beide epidemieën sloegen toe op een ogenblik dat een groot deel van de bevolking ondervoed was. Het resultaat was een oversterfte van 40.000 à 50.000 (op een bevolking van 4.4 miljoen), vooral op rekening te schrijven van de provincies West- en Oost-Vlaanderen.[15] De meeste mensen gingen in overlevingsmodus. Van overal kwamen er getuigenissen van tijdgenoten over hallucinante toestanden. In Baardegem noteerde de pastoor dat zijn armste parochianen gras aten. In de buurt van Aalst aten enkele behoeftigen langs de weg een kreng van een paard op. In Nederbrakel ontstond in 1847 een ware volkstoeloop toen een man zijn hond doodde, vilde en het karkas aan de meestbiedende aanbood.[16]

De lokale besturen zaten met de handen in het haar. De openbare onderstandsverlening was in die tijd bijna uitsluitend een gemeentelijke bevoegdheid. De Armburelen of Burelen van Weldadigheid (de voorlopers van de OCMW's) en de Commissie voor Burgerlijke Godshuizen stonden er grotendeels alleen voor. De plaatselijke besturen deden ongetwijfeld wat ze konden en de rijkere burgers droegen wel hun steentje bij … al was het maar om een volksoproer te vermijden. Het neemt niet weg dat het aantal geregistreerde behoeftigen op het Oost-Vlaamse platteland verdubbelde tussen 1840 en 1850, met een piek van 28.3% ondersteunde armen in 1846.[17] Ter vergelijking: in Okegem waren er in 1845 geregistreerde 221 armen op ongeveer 700 inwoners, goed voor 31% van de populatie.[18]

[12] M. VAN GINDERACHTER, o.c., p. 64.
[13] *Statistique de la Belgique. Agriculture. Recensement Général (15 octobre 1846),* deel 2 (geraadpleegd via KULeuven Libraries, 6 november 2026).
[14] Vooral Ierland werd het slachtoffer van de aardappelcrisis, maar dan vooral in 1846 toen 88% van de oogst mislukte in een land dat zeer afhankelijk was van de aardappelteelt. Het leidde tot 'The Great Famine' die een demografisch gat sloeg in de Ierse bevolking. De totale bevolking in het land viel terug van 8.4 miljoen in 1844 naar 6.6. miljoen in 1851. De helft stierf van ontbering, de andere helft emigreerde (https://www.britannica.com, geraadpleegd op 6 november 1846).
[15] M. VAN GINDERACHTER, o.c., p. 66.
[16] Ibid., p. 49.
[17] P. PRAET. *Bijdrage tot de studie over de armoede in Aalst tijdens de 19de eeuw* (onuitgegeven licentiaatsverhandeling). KULeuven, 1986, p. 22.
[18] STADSARCHIEF NINOVE. Gemeentearchief Okegem. Notulen van de gemeenteraad (9 oktober 1845), nr. 8.

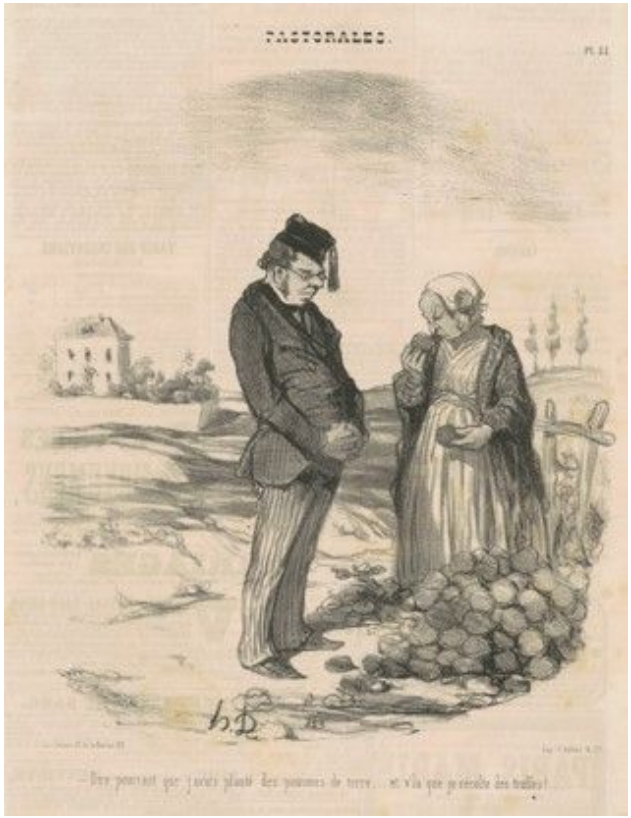

Afb. 4: Spotprent van Honoré Daumier in het Parijse satirische blad Le Charivari (november 1845): 'Dire pourtant que j'avais planté des pommes de terre … et v'la que je récolte des truffes', zegt de dame terwijl ze ruikt aan een verrotte aardappel. *(meisterdrucke.fr)*

De gemeente in de weer

Het gemeentebestuur van Okegem deed zijn best om de armen en werklozen aan het werk te houden. In 1846 kwam er een 'nijverheidscomité' met *'de voornaamste ingezetenen'*. Het was de bedoeling dat deze commissie via het armbureel vlas zou leveren aan de werkloze spinsters. Het garen zou dan door het armbureel tegen een redelijke vergoeding opgekocht worden. De verkoop hiervan moest nadien dienen om nieuw vlas aan te kopen dat dan weer aan de spinsters zou ter beschikking gesteld worden. De financiering van dit alles moest gebeuren via bijdragen van de rijke inwoners van de gemeente én met een staatssubsidie. Deze overheidssteun (700 frank) kwam er uiteindelijk pas in 1847: 500 frank ging naar de aankoop van vlas, 200 frank was bestemd om de mannelijke werklozen aan de slag te helpen.[19]

Het gemeentebestuur smeekte meermaals bij de hogere overheden om financieel bij te springen om de werklozen in te schakelen bij wegenwerken. De omstandige motiveringen van deze smeekbeden zijn leerrijk over de armzalige staat waarin de Okegemse wegen zich tijdens de jaren 1840 bevonden. Zo is er de herhaalde vraag om de Fonteinstraat te kasseiden, zowel in de richting van het Dorp als naar de steenweg Aalst-Ninove. De brief van 30 september 1847 geeft een beeld over de armoedige situatie van de wegen in Okegem: *'De gemeente bestaat slechts uit twee volkrijke gehuchten (Plaats en Everschem) in dewelke er zich gekasseide straeten bevinden, doch de inwoners zijn van elkaar gescheiden bij middel van eenen aerdenweg die des winters veelmaels onbereikbaer is. Deze weg te kalseiden is van eene dringende noodzakelijkheid aengezien de bewoners der beide gehuchten daerdoor niet elkaer in gemeenschap zouden wezen, in staet zouden gesteld zijn hunne landen te bewerken, het te vervoeren, de goddelijke diensten bij te woonen en wel namelijk degene van 't gehuchte Everschem, als dan ook hunne produkten zouden kunnen voorvoeren, naer de markten, terwijl zij zoowel degene van het voormeld gehucht, langs twee verschillige richtingen, zich zouden kunnen begeeven op de groote baen van Aelst naer Ninove (…).*[20]

Voor de winter van 1847-1848 voorzag het gemeentebestuur geen verbetering: de prijzen bleven hoog, voor de spinsters en wevers was er nauwelijks werk en daarnaast was er de tyfus die de inwoners teisterde. Men besliste daarom om de inspanningen verder te zetten, … ofschoon al *'vele inwoners meer van hunnen rang en fortuin vermogt, bedelingen in geldspetiën en eetwaren hebben gedaen.'* Het voortzetten van het gevoerde beleid betekende concreet voor de mannen: *'het afvoeren der heuvels, de putten te vullen enz.' en ' ongekalseyde buurtwegen te verbeteren en 'enigzints mogelijk het weven van linnen.'* Voor de vrouwen betekende *'het bereiden van vlas en spinnen van garen met de hand'* en *'het maken van kantwerken en handschoenen'*. Om dit te realiseren *'zullen de voornaamste ingezetenen te zamen wekelijks 16 franken en penningen storten'*. Het armbestuur zou op haar beurt 300 franken bijdragen.[21]

In 1848 is er nog één speciale gemeenteraadszitting die speciaal aan de armoedecrisis is gewijd. Vanaf 1849 lijkt het allerergste voorbij.

Laat ons nu een blik werpen op de evolutie van de bevolkingscijfers. Mogen we hier een dalende trend verwachten als gevolg van oversterfte en migratie? Stelden jonge koppels hun geplande huwelijk uit? En hoe zat het met het aantal geboorten? Deden ouders via seksuele onthouding aan geboorteplanning?

[19] STADSARCHIEF NINOVE, Modern gemeentearchief Okegem. Notulen van de gemeenteraad (25 februari 1847), nr. 8.

[20] STADSARCHIEF NINOVE, Modern gemeentearchief Okegem. Notulen van de gemeenteraad (30 september 1847), nr. 8.

[21] STADSARCHIEF NINOVE, Modern gemeentearchief Okegem. Notulen van de gemeenteraad (25 november 1847), nr. 8.

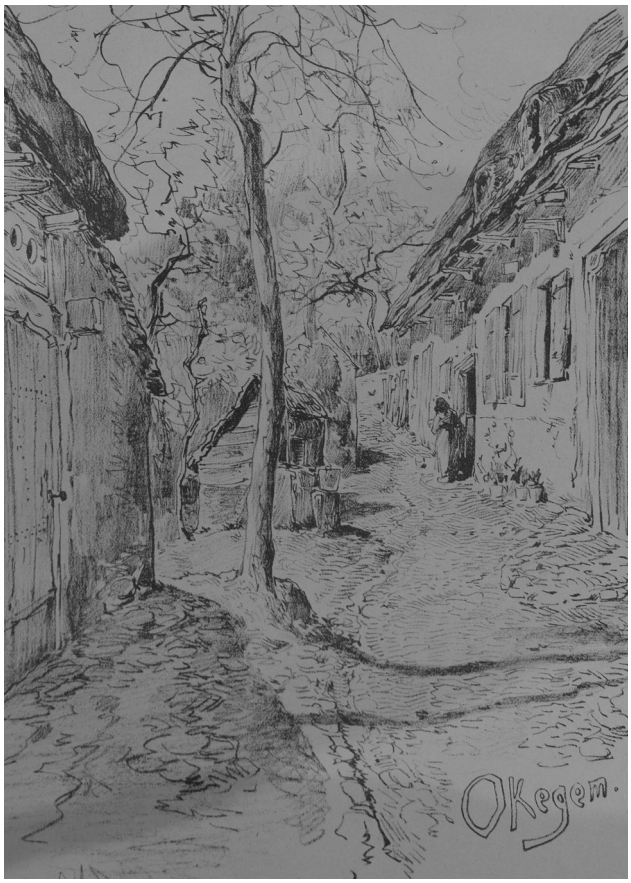

Afb. 5: Een oude hoeve langs de Rattenbergstraat
(naar een litho van Armand Heijns, Vieux coins en Flandre, 1903)

Laat ons nu een blik werpen op de evolutie van de bevolkingscijfers. Mogen we hier een dalende trend verwachten als gevolg van oversterfte en migratie? Stelden jonge koppels hun geplande huwelijk uit? En hoe zat het met het aantal geboorten? Deden ouders via seksuele onthouding aan geboorteplanning?

Wat de bevolkingscijfers ons leren …

Voor dit bevolkingsonderzoek kozen we een specifieke bron die een vergelijking mogelijk maakt van de Okegemse situatie met deze in de naburige dorpen én met de rest van de provincie. De ***Mouvement de la Population et de l'Etat Civil*** (1841-1976) is een van de vele nationale tellingen in het jonge België.[22] De ***Mouvement*** is vooral interessant omdat deze nationale statistiek tot op het niveau van de kleinste gemeenten cijfers oplevert over het aantal overlijdens, huwelijken, geboorte, migraties, …).[23]

Voor dit onderzoek doen we beroep op de gegevens van Ninove en zijn deelgemeenten (Okegem, Appelterre-Eichem, Aspelare, Denderwindeke, Lieferinge, Meerbeke, Nederhasselt, Neigem, Outer, Pollare, Voorde). We beperken ons tot de periode 1841-1849, de enige periode waarover informatie voor alle gemeenten bestaat. De analyse levert enkele opvallende conclusies op.

Afb. 6 toont de evolutie van het **aantal inwoners** in Okegem, stad Ninove, het huidige Groot-Ninove en de provincie Oost-Vlaanderen (index 100 staat gelijk aan het bevolkingsaantal in 1840). Hieruit blijkt dat de bevolking in Okegem tussen 1840 en 1849 lichtjes is toegenomen. Een gelijkaardige evolutie doet zich voor in andere gemeenten. De stagnatie staat in schril contrast met de bevolkingsstijging die de meeste gemeenten tijdens de Hollandse periode (1815-1830) en de eerste jaren van het onafhankelijke België meemaakten. Enkele absolute cijfers voor Okegem maken dit duidelijk: in 1796 telde Okegem 472 inwoners, in 1840 was dit gestegen naar 672 eenheden en na een paar jaren van vrij veel inwijkelingen in 1842 zelfs naar 710 inwoners. De populatie stijgt tot in 1845 tot 730 inwoners, maar daalt dan tot 691 in 1849.[24]

Dat de grote armoedecrisis de gestage toename doorkruist is in de grafiek duidelijk te zien. De grootste neerwaartse knik doet zich voor tijdens de jaren 1845-1846, een trend die zich vanaf 1847 echter niet doorzet. Het demografisch effect van de crisis was dus duidelijk het grootst tijdens de eerste twee jaren.

[22] België heeft een rijke traditie op het vlak van statistiek. Er waren bevolkings-, landbouw-, nijverheids- handelstellingen, … die tot op microniveau gedetailleerde informatie geven. Dit was grotendeels toe te schrijven aan de statisticus Adolphe Quetelet die in 1841 het initiatief nam voor de oprichting van de Centrale Commissie voor de Statistiek. Deze overheidsdienst werd omgevormd tot de Hoge Raad voor de Statistiek, het eerste grote openbare statistische instituut ter wereld. Nog later werd de dienst omgevormd tot het Nationaal Instituut voor Statistiek (vandaag bekend als Statbel).

[23] *Mouvement de la Population et de l'Etat Civil, 1840-1849* (online te raadplegen via https://agatha.arch.be/nl/). De bron heeft ook haar beperkingen. Vanaf 1850 zijn er geen cijfers meer op het niveau van de kleine gemeenten. Daarnaast moet men ook rekening houden met fouten in cijfergegevens. Een vergelijking met de tienjaarlijkse bevolkingsregisters en de registers van de burgerlijke stand kunnen in dat geval de cijfers bijstellen. Een kritische analyse van de Mouvement als historische bron is te lezen via https://histories.be/wp-content/uploads/2020/11/Bladwijzer10_statistiekenonderzoek.pdf

[24] J. VAN DER SPEETEN. *Demografische en sociale evolutie van Okegem*. In *MHO*, 1986, nr. 1-2, p. 16-23.

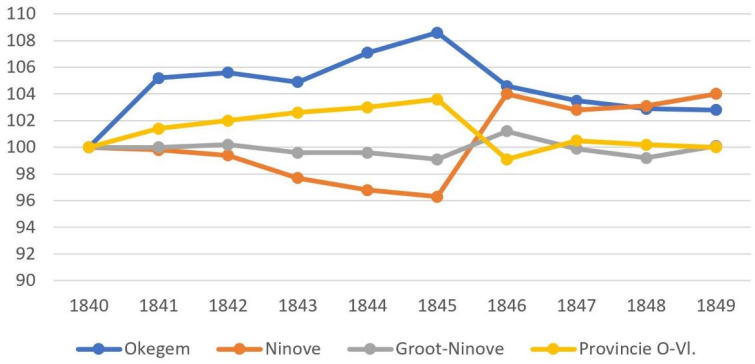

Afb. 6: Index van de bevolkingsevolutie (aantal inwoners van 1840 = 100)

Okegem volgt de algemene trend van de rest van de provincie, zij het wel met een snellere bevolkingstoename tijdens het begin van de jaren 1840 die zich het hele decennium doorzette. De gegevens van Ninove ogen dan weer atypisch. De stad ziet haar bevolking in het crisisjaar 1846 precies toenemen. Men zou hierin een migratie naar de stad kunnen herkennen, maar de verklaring is hier eerder methodologisch. Door de eerste nationale bevolkingstelling van 1846 werden de bevolkingscijfers van de *Mouvement* naar beneden bijgesteld. Dit maakt een vergelijking met Okegem een stuk problematischer.

Daarom is het interessanter om Okegem te vergelijken met de andere 'Ninoofse' gemeenten. Hieruit blijkt dat de rurale bevolking in 1849 in de dorpen rond Ninove ten opzichte van 1840 nagenoeg hetzelfde is gebleven. Na een kleine inzinking omstreeks 1845 is er een herstel in 1849. In zes van de twaalf gemeenten is de bevolking tijdens de grote crisisperiode afgenomen. Dit was het meest frappant in Nederhasselt waar de bevolking op tien jaar tijd met ongeveer 200 inwoners daalde, zij het wel dat dit vooral wordt verklaard door de emigratie van bijna 100 inwoners tijdens het begin van de jaren 1840.[25] In de andere zes gemeenten, waaronder Okegem, is de populatie lichtjes toegenomen, tenminste als men 1840 als referentiejaar neemt. Voor de eigenlijke armoedeperiode 1845-1849 is Okegem echter wel de enige gemeente waar de bevolking tijdens het laatste crisisjaar bleef dalen. Op dat ogenblik begon de populatie zich in de andere gemeenten reeds te herstellen.

Samengevat … De armoedecrisis laat zich onmiskenbaar voelen in de bevolkingscijfers van heel de provincie Oost-Vlaanderen. Zo goed als overal daalde het aantal inwoners. In Okegem, dat voordien een snellere bevolkingsstijging dan gemiddeld had gekend, was de daling meer en ook langer merkbaar dan in de overige gemeenten. Het neemt niet weg dat de Okegemse populatie zich vanaf de jaren 1850 herstelde. In 1856 waren er opnieuw 731 inwoners. Het was het begin van een langdurige en snellere toename dan in de rest van het arrondissement Aalst. Dit had dan weer te maken met de aanleg van de spoorlijn en een station die op onze gemeente een grote aantrekkingskracht uitoefenden.[26]

De vraag die zich nu opdringt is in welke mate geboorten, huwelijken, overlijdens en migraties deze evolutie beïnvloedden.

Wie kranten en andere bladen van die tijd openslaat, leest soms aangrijpende beschrijvingen van het aantal **overlijdens**. *De Denderbode* heeft het in 1849 over *'de sterfgevallen die bovenmaete de geboorten overtreffen'*.[27] Een paar weken later schrijft hetzelfde blad: *'Van alle kanten ontvangen wij berigten der ontzettende armoede die in Vlaenderen heerscht; dagelyks stippen de gazetten van hongerdood aan'*.[28] In dagboeken en memoires lezen we eenzelfde verhaal. Zo noteerde de burgemeester van Zomergem in 1848 in zijn dagboek: *'Er zijn mensen die doodvallen langs de straten van den honger'*.[29]

Bij het gezin Van de Perre – Gryseels in de Beek sloeg het noodlot toe. Moeder Regina overleed op 18 september 1846 op 27-jarige leeftijd. Haar doodsoorzaak is niet bekend. Of het te maken had met een besmettelijke ziekte of algemene verzwakking zullen we nooit weten.[30] Zeker is dat er in die tijd voor een eenvoudig huishouden geen geld was om een dokter uit Ninove te laten komen. Zeker was ook dat zij een man achterliet met drie jonge kinderen van acht, zeven en vier jaar.

Regina Gryseels was niet het enige slachtoffer. **Afb. 7** geeft de evolutie van de mortaliteit, opnieuw van Okegem, (stad) Ninove, alle Ninoofse deelgemeenten en de provincie.

[25] Hier lijkt het niet te gaan om een statistische rechtzetting, maar daadwerkelijk om een emigratie. Hiervoor bestaat – voor zover bekend – nog geen historische bevestiging of verklaring.

[26] J. VAN DER SPEETEN. *Art.cit.*, p. 16-23. Zie ook: A. VAN LUL. *Enkele demografische aspecten van het arrondissement Aalst*. In *Het Land van Aalst*, 1949, 1, p. 68-79. Tussen 1830 en 1947 verdrievoudigde de bevolking van Okegem. Hiermee kwam de gemeente in het arrondissement op de vierde plaats na Denderleeuw, Zottegem en Erembodegem.

[27] *De Denderbode*, 14 januari 1849.

[28] Ibidem, 31 januari 1849.

[29] M. VAN GINDERACHTER, o.c., p. 49.

[30] In de *Mouvement* wordt voor een aantal Belgische gemeenten bij de overlijdens ook de doodsoorzaken genoteerd. Voor Okegem is dit jammer genoeg niet gebeurd.

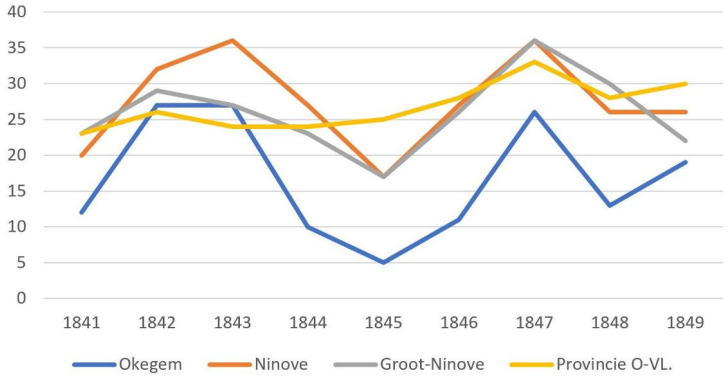

Afb. 7: Sterftecoëfficient 1841 – 1849 (per duizend inwoners)

Als we inzoomen op Okegem blijkt dat het sterftecijfer over het algemeen lager ligt dan in de omliggende gemeenten. Hebben we hier te maken met een statistische ondervertegenwoordiging (een gevolg van de beperkte cijfergegevens in een kleine gemeente), of sloeg de armoede gewoon minder hard toe in Okegem? Het laatste is weinig waarschijnlijk. Okegem volgt wel de algemene trend van de andere gemeenten. Dit betekent bijvoorbeeld dat de mortaliteit toenam van 5‰ in 1845 – weliswaar een uitzonderlijk laag cijfer – naar 26‰ in 1847, maar dit bleef wel nog altijd lager dan in de rest van de provincie.

De forse toename in 1847 heeft onder meer te maken met de tyfusepidemie van dat jaar. Okegem ontsnapte niet aan de dodelijke ziekte, want in het gemeenteraadsverslag van 24 februari 1848 lezen we: ‘ *… dat zinter de eerste helft der maend mei de typhusziekte onder de inwoners der gemeente woedt en dat op heden nog verscheidene zijn aangedaan.* ’[31] Bij deze gelegenheid werd er een commissie samengesteld ‘om het goed gebruik der bijstandsgelden te verzekeren’. Vanaf 1849 lijkt het sterftecijfer zich te stabiliseren rond 20 à 25 ‰, wat tot het einde van de 19de eeuw ongeveer het gemiddelde was in de meeste gemeenten.[32]. In 1848 waren er op meerdere plaatsen in het land cholera-uitbraken die vooral grotere steden zoals Gent en Antwerpen troffen. Er zijn geen aanwijzingen dat de cholera ook in Okegem heeft gewoed.

Keren we tenslotte nog even terug naar de jaren 1842-1843. Vooral voor Okegem en Ninove merken we een aanzienlijke stijging van de mortaliteit. Het is een aanwijzing dat deze streek reeds toen bovengemiddeld werd getroffen. Het waren ook jaren waarin een aantal graanoogsten mislukten.[33] Heel lokaal bleven besmettelijke ziekten chronisch woekeren.

[31] Stadsarchief Ninove. Modern Gemeentearchief Okegem. Notulen van de gemeenteraad (24 februari 1848), nr. 8.
[32] https://www.queteletcenter.ugent.be/epidemieen/ (geraadpleegd op 6 november 2026).
[33] S. NEUKERMANS. *De bevolkingsevolutie van Denderwindeke in de 19de eeuw* (onuitgegeven licentiaatsverhandeling, UGent, 2005), p. 38.

Onderstaande grafiek toont in elk geval aan dat het aantal gevallen van cholera en tyfus in de jaren 1842-1844 in België toenamen.

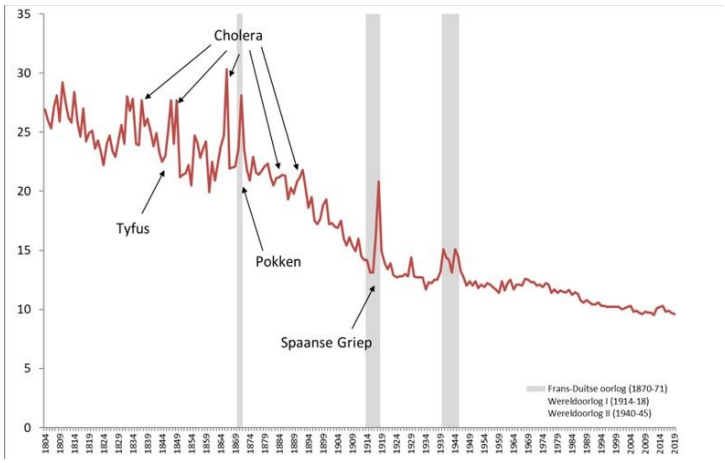

Afb. 8: Bruto sterftecijfer (per duizend inwoners) in België (1804-2019) met aanduiding van ziekte-epidemies (bron: UGent, Queteletcentrum)

Samenvattend kunnen we stellen dat de mortaliteit in Okegem wel de algemene trend van de Denderstreek volgt, zij het wel dat het sterftecijfer er een heel stuk lager lag dan in de omliggende gemeenten. Er was op de eerste plaats de (verwachte) piek in 1845-1849. Vooral 1847 kende de mortaliteit een fikse stijging van 5% naar 26%, wat nog altijd lager was dan de 36% voor de rest van Ninove. Minder verwacht is de ‘kleine’ crisis van 1842-1843 die de bevolking verzwakte.

In een ‘slechten tijd’ hebben mensen de neiging om geplande **huwelijken** uit te stellen. Een gezin stichten kostte immers geld. Zeker toen hadden ouders van het koppel er alle belang bij dat zoon of dochter zo lang mogelijk in het huishouden bleef meewerken. Elk extra gezinsinkomen was immers welkom. We zijn daarom benieuwd hoe de huwelijkscijfers tijdens de jaren 1840 evolueerden **(Afb. 9).**

De huwelijkscoëfficiënt (het aantal huwelijken per duizend inwoners) in Okegem lag voor de meeste jaren lager dan in de rest van de streek. In 1842 en in 1847 bood zich zelfs maar één koppel per jaar aan bij de pastoor en de burgemeester om te trouwen. Het lijkt alsof de sociaaleconomische crisis trouwlustige Okegemnaars, meer nog dan in andere gemeenten, helemaal van hun stuk hadden gebracht. Huwelijken lijken inderdaad uitgesteld te worden. Vanaf 1848 kwam het huwelijkscijfer in Okegem weer overeen met de rest van de provincie. Joannes Van de Perre, intussen 43 jaar, voegde in elk geval de daad bij het woord en hertrouwde drie jaar na het overlijden van zijn eerste vrouw, met Lucia Van den Berghe (1815-1885). Net zoals zijn eerste echtgenote was ook Lucia een spinster. Uitstel van een huwelijk hoefde dus niet noodzakelijk afstel te betekenen …

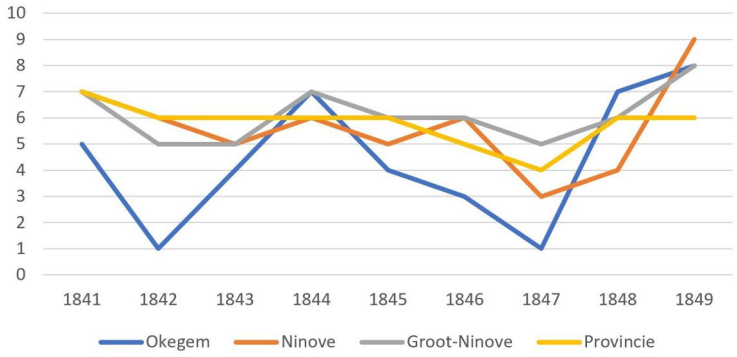

Afb. 9: Huwelijkscoëfficient 1841 - 1849 (per duizend inwoners)

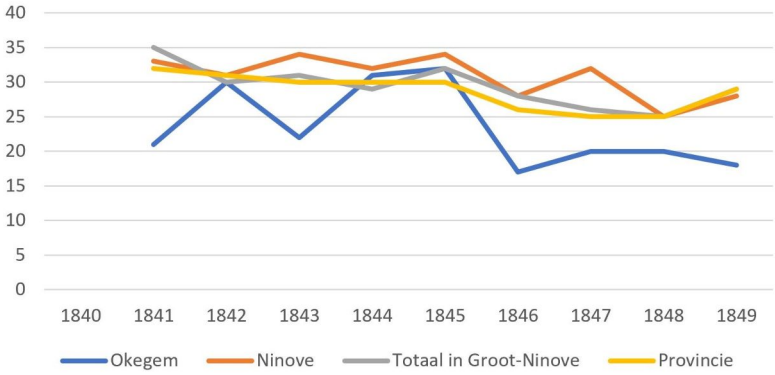

Afb. 10: Geboortecoëfficient 1841 - 1849 (per duizend inwoners)

In tijden van crisis stellen koppels normaal een gezinsuitbreiding uit. Elke mond die meer moest gevoed worden weegt nu eenmaal zwaar op het gezinsbudget. Dit was tijdens de jaren 1840 niet anders. In heel de provincie merken we tot 1845 een stabiele geboortecurve die omstreeks 1846 een dalende trend toont die zich vanaf 1849 herstelt **(afb. 10)**. Dit is ook de evolutie in de stad Ninove en de omliggende gemeenten. Toch is er opnieuw een afwijkend patroon in Okegem. Zo duikt weer de 'kleine' crisis van 1842-43 op, deze keer in de vorm van een dalend **geboortecijfer** (nataliteit of geboorten per duizend inwoners). Dit is echter nog veel meer het geval tijdens de grote armoedecrisis tijdens de jaren nadien. Daar waar er in 1845 in Okegem nog 24 geboorten waren, gebeurden in 1846 slechts 12 inschrijvingen in het geboorteregister. De daaropvolgende jaren was er nauwelijks beterschap. Het valt op dat de geboortecoëfficiënt in 1849 voor Okegem 18‰ bedroeg, terwijl dit in de omliggende Ninoofse gemeenten naar 29‰ evolueerde. Dus daar waar in 1849 in de meeste andere gemeenten de hoop toenam dat het ergste geleden was, leken jonge Okegemse ouders op dat ogenblik weinig overtuigd om het gezin te vergroten.

Dit terughoudendheid om met kinderen te beginnen valt misschien niet te rijmen met het relatief laag sterftecijfer in Okegem op dat ogenblik, maar sluit wel aan bij onze eerdere vaststelling over de bereidheid om in het huwelijksbootje te stappen. Het leidt ons tot de **conclusie** dat achter armoede niet alleen ondervoeding of ziekten schuilgaan. Er is ook de psychologische impact had. Mensen waren onzeker en keken met angst naar de toekomst waardoor fundamentele levenskeuzes werden uitgesteld

Tenslotte besteedt de *Mouvement de Population et de l'Etat Civil* ook aandacht aan het **aantal in- en uittredingen** van een gemeente. Een grotere mobiliteit wijst in principe op een toenemend aantal personen dat zijn geluk buiten de grenzen van zijn dorp gaat zoeken. Het migratieverloop lijkt tijdens de jaren 1840 op het eerste gezicht bijzonder grillig in de bestudeerde gemeenten **(afb. 11)**. Toch komen uit de cijfers enkele merkwaardige vaststellingen aan het licht. Vooreerst vertrekken uit de twaalf Ninoofse gemeenten tijdens de periode 1841-1849 meer personen dan er zich komen vestigen. In hoeverre dit ook verhuizingen zijn binnen deze gemeenten zelf is stof voor verder onderzoek. Er zijn maar twee gemeenten die tussen 1841 en 1849 een positief migratiesaldo kunnen voorleggen: Okegem (11 personen) en Denderwindeke (74 personen), weliswaar in grote mate toe te schrijven aan een grote instroom tijdens het begin van de jaren 1840. In alle andere gemeenten zijn er meer vertrekkers, met Nederhasselt (-162) en Meerbeke (-99) als uitschieters. Ook Ninove heeft – uiteraard met een grotere populatie – een negatief saldo van 284 verhuizers. Men zou hier kunnen wijzen op de crisis van 1845-1849 die de mensen naar nieuwe oorden dreef, maar eerder het omgekeerde blijkt het geval te zijn. Wanneer we de migraties per jaar bekijken blijkt dat het totaal aantal verhuizers in 1846 in alle gemeenten precies afneemt. Omgekeerd was 1841 – toen moest de grootste ellende nog komen – in onze tabel het jaar waarin de meeste personen wél elders een nieuw leven waagden. Het lijkt er dus sterk op dat mensen in tijden van hongersnood en onzekerheid het niet waagden om buiten hun dorp een nieuw leven te beginnen. Vanuit psychologisch oogpunt valt dit enigszins te begrijpen. Vertrekken betekent ook ouders en familie achterlaten, terwijl men net iedereen nodig heeft om het hoofd boven water te houden. Daarbij realiseerde men zich ook wel dat de armoede zich niet beperkte tot de eigen gemeente, maar dat het in sommige streken nog veel erger was.

	Ninove	Okegem	Appelterre-Eichem	Aspelare	Denderwindeke	Lieferinge	Meerbeke	Nederhasselt	Neigem	Outer	Pollare	Voorde	
1841	-66	29	0	1	-21	0	-32	-89	-1	-3	-11	3	**-190**
1842	-31	0	3	-2	56	0	-16	6	1	-21	-6	-10	**-20**
1843	-59	-4	1	-21	-10	0	-2	-9	-7	-2	-13	-20	**-146**
1844	-62	-1	1	1	-8	0	-6	-18	-2	-16	-5	-12	**-128**
1845	-55	-1	1	-10	-3	-6	-12	-19	8	-7	-16	-5	**-125**
1846	-15	0	0	0	10	1	-11	0	0	7	-1	-11	**-20**
1847	-41	-2	-5	-16	27	-6	5	-30	-4	-11	-7	3	**-87**
1848	15	-9	-7	9	15	0	-21	-13	-1	0	3	-8	**-17**
1849	30	-1	6	1	8	1	-4	10	-2	-16	-4	-4	**25**
	-284	**11**	**0**	**-37**	**74**	**-10**	**-99**	**-162**	**-8**	**-69**	**-60**	**-64**	**-708**

Afb. 11: Stijging/daling van het aantal inwoners in de deelgemeenten van Groot-Ninove (1841-1849)

Afb. 12: De Neerbeekstraat had omstreeks 1950 haar uitzicht van de 19de eeuw grotendeels bewaard. De tweede woning was het huis van Joannes Van de Perre (wellicht eind 19de eeuw in steen heropgebouwd)
(foto: Heemkring Okegem)

Het is dan ook een misvatting als zou de migratie uit het 'arme Vlaanderen' naar het buitenland als gevolg van de grote armoedecrisis van de jaren 1840 op gang zijn gekomen. Dit was wel het geval in Ierland, volgens Van Ginderachter niet zozeer omdat daar de hongersnood dodelijker was, maar vooral omdat er niet dezelfde hechte dorpsstructuren bestonden zoals in 'de Vlaanders'. Volgens de historicus bestond er in België *'een onuitgesproken kader waarbinnen armen en elite wederzijdse rechten en plichten hadden. Paupers en boeren kregen het gevoel dat voor hen werd gezorgd, dat de elite bij hongersnood een wekelijkse broodbedeling hield of over het hart streek bij het zien van een bedelaar.'* Voor de bourgeoisie was gedoseerde hulp geen probleem, er was immers rijkdom genoeg in België. Het paternalisme van de elite werd ondersteund door de oproepen van de kerk om mild te zijn. De diepste crisis waaide over en de meeste Vlamingen bleven dus in hun dorp. Hard labeur was datgene waar ze goed in waren, kop in de kas, grommend gehoorzamend aan het leven dat ze gewoon waren. Het was pas later dat de trek naar de Waalse industriesteden, Noord-Frankrijk en Amerika op gang kwam.[34]

Besluit

Ondanks de statistische beperkingen van een zeer lokaal bevolkingsonderzoek bevestigt deze bijdrage toch de impact van de armoedejaren op de bevolkingscijfers. Over het algemeen volgt de situatie in Okegem de trend in de rest van de provincie. Toch zijn er enkele opvallende conclusies. Zo lag het sterftecijfer in Okegem tijdens de grote armoedeperiode lager dan het gemiddelde. Er zijn echter geen aanwijzingen dat de inwoners hier welvarender waren en dus beter bestand waren tegen ondervoeding, bijna integendeel. Mogen we hier spreken van een portie geluk doordat bijvoorbeeld de tyfus in 1847 minder sterk woedde? De gegevens over het aantal huwelijken en geboorten vertonen wel alle kenmerken van een menselijk gedrag tijdens een noodsituatie. Meer nog, het huwelijks- en geboortecijfer lagen in Okegem merkelijk lager dan in de rest van de provincie. Daar waar in 1849 in de rest van het land de hoop groeide dat het ergste achter de rug was, bleef men in Okegem wachten om een gezin te stichten of uit te breiden. Het lijkt er op dat de moeilijke jaren in Okegem nog een hele tijd door het hoofd bleven spelen. Het beeld dat achterblijft is een dorp waar alles stilviel en waar men – langer dan elders – angstig afwachtte op betere dagen. Joannes Van de Perre uit de Beek bleef in elk geval niet bij de pakken zitten. Zijn huwelijk met Lucia Van den Berghe vormde een nieuwe start. Hij kon zijn schulden afbetalen en zijn klein landbouwbedrijfje in de Neerbeekstraat nieuw leven in blazen.

Een laatste vaststelling betreft de voorgeschiedenis van de grote armoedeperiode 1845-1849. Zo blijkt de materiële achteruitgang van heel wat gezinnen tijdens de jaren 1842-1843 ingrijpender geweest te zijn dan verwacht. Het toont aan dat verarming niet zonder slag of stoot toeslaat. Hier gaan jaren aan vooraf van generatiearmoede, gemiste kansen en een overheid die ondanks liefdadigheidsacties weinig structurele oplossingen bood voor de vele sociale problemen van die tijd.

[34] M. VAN GINDERACHTER, o.c., p. 267.

Glasramen in de kerk van Okegem

Tekst: HERMAN BRANTEGEM
Foto's: JOHAN ALLARD

Wie een bezoek brengt aan de kerk van Okegem ervaart een unieke sfeer. Het binnenvallen van het zonlicht door de gekleurde glasramen zorgt telkens voor een bijzonder lichtspel. In deze bijdrage gaan we op zoek naar de betekenis en de opdrachtgevers van deze mooie glas-in-loodramen.

De ambities van een kerkfabriek en een pastoor

Glas-in-lood is een techniek die al eeuwen bestaat. Men koos hiervoor omdat het vroeger te moeilijk was om ramen uit één stuk glas te maken. Als oplossing voegde men kleine stukjes glas samen door middel van buigzaam lood. Als gevolg van hun broosheid zijn vele glas-in-loodramen doorheen de eeuwen zwaar beschadigd of zelfs helemaal verdwenen.

De ramen in de Okegemse kerk dateren van het begin van de 20ste eeuw. Doordat de bevolking de voorbije eeuw was verdubbeld, oordeelde de kerkfabriek dat de kerk dringend moest worden uitgebreid. Het aantreden van de energieke pastoor Julius Cnockaert in 1905 bracht de plannen in een stroomversnelling. Nog hetzelfde jaar kreeg het kerkbestuur de toestemming om met de werken te beginnen. De eigenlijke uitbreiding duurde tot 1906, maar de ambitie reikte verder. In 1907 begon men met de verfraaiingswerken, waaronder ook het plaatsen van gekleurde glasramen. Zo kregen de veertien raamopeningen van de kerk een gekleurde beglazing. Voor de productie werd gekozen voor het atelier van de firma Hochreyter en Geyer uit Antwerpen.[35]

De kerkfabriek en pastoor Cnockaert meenden dat de parochianen de glasramen via milde bijdragen zouden willen betalen. De inzameling leverde 'slechts' 3.600 frank op, niet voldoende om de kosten te dekken. De verdere financiering was vooral te danken aan schenkingen van de leden van de kerkfabriek. Op deze manier konden uiteindelijk veertien glasramen worden aangeschaft.

De Okegemse glasramen waren allesbehalve goedkoop. Soortgelijke ramen die de firma Hochreyter en Geyer in die tijd voor andere kerken maakte, kostten zowat 1000 tot 1100 frank per stuk[36]. Ter vergelijking: een gemiddelde industriearbeider verdiende toen 2,50 tot 4,50 frank per dag.

Van de veertien glasramen zijn er acht met de afbeelding van een heilige of een tafereel uit de Bijbel: bij zes hiervan bevindt het thema zich in een medaillon, twee hebben een klassieke omlijsting met guirlandes en krullen. Daarnaast zijn er zes ramen zonder religieuze scène. drie langs de zuidgevel en drie langs de noordgevel. Eén van deze ramen werd bekostigd door Adolf Beeckman, afkomstig uit Ninove, die een touwslagerij in de Beekstraat uitbaatte. Hij was ongehuwd en op het einde van zijn leven schonk hij een deel van zijn kapitaal aan de kerk.[37]

In 1967 werden herstellingswerken aan de veertien ramen aangevat. Eén voor één werden ze uitgebroken en naar een atelier gebracht. Pas eind 1969 waren ze hersteld en werden ze teruggeplaatst. De kosten van de herstelwerken werden gedragen door de milde giften van de parochianen. De kostprijs voor de herstellingen bedroeg 170.000 frank.

We tonen en bespreken hieronder de acht ramen mét een afbeelding.

[35] Glazeniersatelier Hochreyter en Geyer was een bekend Antwerps glasschildersbedrijf gevestigd aan de Zurenborgstraat. Het atelier vervaardigde rond de periode 1900 talrijke glasramen voor kerken in België. Bekende werken zijn de glasramen in onder meer de Sint-Niklaaskerk te Liedekerke, de parochiekerk in Wuustwezel, en de (protestantse) kerk 'de Brabantse Olijfberg' in Antwerpen.

[36] De Brabantse Olijfberg – Een protestantse kerk in Antwerpen.

[37] H. BRANTEGEM. *De touwslagerij van Adolf Beeckman*. In *MHO*, 2022, jg. 47, nr. 1, p. 24 - 28.

Afb. 13: De Opdracht van Maria in de tempel (links in het koor)

Dit glasraam verwijst naar de patroonheilige van de kerk: Maria die in de tempel werd aangeboden (Onze-Lieve-Vrouw-Presentatie). Op 21 november viert de kerk het moment dat haar ouders (Joachim en Anna) hun dochter opdroegen in de tempel. Hierdoor was Maria vervuld van de Heilige Geest en door de Onbevlekte Ontvangenis geheel aan de Heer toegewijd. De man linksboven op de treden is de hogepriester (Zacharias). Zijn zegenende handgebaar symboliseert dat Maria wordt verwelkomd en aanvaard in dienst van de tempel. De vrouw naast de hogepriester Zacharias, is de profetes Anna.

Het glasraam is geschonken door pastoor Julius Cnockaert. De Okegemse pastoor werd in 1855 in Nazareth geboren en tot priester gewijd te Gent in 1882. De bisschop benoemde hem in 1905 als pastoor te Okegem. Omwille van ziekte nam hij in 1940 ontslag. Hij overleed te Nazareth in 1941.

Afb. 14: Sint-Antonius Abt die een zieke geneest (rechts in het koor)

Dit glasraam verwijst naar Sint-Antonius Abt (251-356), een kluizenaar die zich had teruggetrokken in de woestijn van Egypte. Rond de relieken van de heilige ontwikkelde zich vanaf de 18de eeuw een intense verering. Okegem was vroeger een bekend bedevaartsoord waar men een aflaat kon verdienen. Antonius werd aanbeden tegen besmettelijke ziekten bij mens en dier. Hij is de naamgever van het Sint-Antoniusvuur (een huidaandoening, ook bekend als wondroos). Hij wordt altijd met een varken afgebeeld, wat te maken had met het vroegere voorrecht van de Antonieten (een religieuze orde gesticht in de 11de eeuw) om hun varkens vrij te laten rondlopen. Dat Antonius tot een volksheilige uitgroeide valt te begrijpen. Voor een eenvoudig boerengezin was het varken immers belangrijk in de voedselvoorziening.

Het glasraam is geschonken door Joannes Josephus Van den Berghe (1862-1958). In de volksmond werd hij ‘den Bla(c)k genoemd. Hij was één van de notabelen van het dorp en woonde in het hof waar nu de ingang is van de Idevoordelaan. Josephus was van jongs af door zijn familie klaargestoomd om burgemeester te worden. Via zijn moeder was hij verwant met de familie Covens. Hij bleef ongehuwd en was burgemeester te Okegem van 1892 tot 1921 en van 1927 tot 1932. Hij was ook lid van de kerkfabriek van 1892 tot 1893.

Afb. 15: Sint-Jozef en het Kind Jezus *(*zuidgevel)

Sint-Jozef met het Kindje Jezus verwijst naar Jozef van Nazareth, de voedstervader van Jezus en bruidegom van Maria. Jozef wordt vaak in de christelijke kunst afgebeeld als de zorgzame timmerman die het Kindje Jezus vasthoudt, symbool voor zijn beschermende en vaderlijke rol. Naast Maria heeft Jozef de taak vervuld om de Zoon van God op te voeden voor het latere leven. Sint-Jozef wordt vooral vereerd als de patroon van de kerk én de beschermer van het gezin.

Het glasraam is geschonken door het gezin Jozef Couck-Van den Berghe. Josephus Franciscus Couck (Iddergem, 1874 – Okegem, 1922) huwde in 1899 met Serafina Van den Berghe en werd in 1901 stationschef te Okegem . Hij behoorde tot de belangrijkste personen van het dorp. De vader van Serafina was gemeenteraadslid te Okegem van 1876 tot 1881 en van 1888 tot 1897, én ook lid van de kerkfabriek. Josephus was de broer van Romain Couck die herbergier en handelaar was in het café aan het Stationsplein.

Afb. 16 - Joannes de Evangelist (zuidgevel)

Joannes wordt afgebeeld met een adelaar (of arend). Binnen de christelijke iconografie heeft elk van de vier evangelisten een vast symbool. De adelaar werd aan Johannes toegewezen omdat zijn Evangelie opent met een hoogvliegende, spirituele blik op de goddelijkheid van Jezus, wat doet denken aan een adelaar die naar de zon stijgt.

Joannes de Evangelist, niet te verwarren met Joannes de Doper, is een van de apostelen van Jezus én de (vermeende) auteur van het 'Evangelie volgens Joannes'. Het auteurschap van deze Joannes wordt vandaag door bijbelwetenschappers verworpen. Het evangelie is anoniem, de auteur noemt zijn naam ook niet in de tekst.

Het glasraam werd geschonken door Jan Covens (Okegem, 1836-1913), het dertiende kind uit het huwelijk van Henricus Franciscus Covens en Anna Maria Van Tricht. Hij was ongehuwd en woonde in een hoeve nabij de kerk. Hij was één van de meest vermogende grondeigenaars in Okegem en schepen van Okegem voor de katholieke partij van 1864 tot 1899 en van 1908 tot 1913. Hij was tevens voorzitter van de kerkfabriek van 1892 tot 1913.

Afb. 17 - Heilige Augustinus (zuidgevel)

Augustinus wordt hier afgebeeld met een vlammend hart in de hand. Naast hem een kindje dat water uit de zee in een putje schept. De afbeelding is het verhaal van de middeleeuwse legende over het mysterie van de Heilige Drieëenheid. Tijdens een wandeling aan de zee zag hij een klein kindje (Jezuskind) op het strand spelen. Het kindje had een putje in het zand gegraven en liep telkens met een schelp naar de zee om water te scheppen en dat in het putje te gieten. Augustinus vroeg: 'Wat ben je aan het doen?' Het kind antwoordde: 'Ik ben de hele zee in het putje aan het scheppen', waarop Augustinus antwoordde: 'Dat kan toch niet, de zee is veel te groot en jouw putje is veel te klein'. Het kind antwoordde: 'Dat klopt maar het is voor mij gemakkelijker om de hele oceaan in dit putje te scheppen dan voor jou met je beperkt verstand het oneindige mysterie van de drieëenheid te begrijpen'.

De Heilige Augustinus van Hippo (354-430) is één van de vier kerkvaders van de Rooms-Katholieke kerk. Zijn feestdag is 28 augustus.

Het glasraam werd geschonken door August Baeyens (Okegem, 1840-1907). August werd geboren te Okegem als derde kind uit een gezin van vier. Vader Amandus was landbouwer te Eversem en gehuwd met Joanna Maria De Decker uit Pamel. Hij was lid van de kerkfabriek van 1893 tot 1907. August bleef ongehuwd, en overleed op 3 juni 1907. Waarschijnlijk heeft hij zijn geschonken glasraam nooit gezien.

Afb. 18 - Heilige Clara (noordgevel)

Clara wordt afgebeeld met in haar hand een monstrans of hostiedoosje. De monstrans verwijst naar een legende uit 1240 waarin zij de Saracenen op de vlucht zou hebben gejaagd en haar klooster wist te beschermen door de monstrans met het Heilig Sacrament te tonen.

Clara van Assisi (1194 – 1253) stichtte de orde van de clarissen en werd bekend omwille van haar diepe vroomheid en wonderen. Ze werd heilig verklaard en kreeg haar kerkelijke feestdag op 11 augustus. n onze streken was Clara algemeen bekend als degene bij wie men goed weer kon afsmeken voor een belangrijke dag. Mensen brachten dan eieren naar de zusters clarissen in Aalst.

Het glasraam werd geschonken door de families Van Damme, De Vos en Schoup. Gustaaf De Vos (Denderhoutem, 1861- ?) huwde als weduwnaar in 1891 met Maria Clarisse Schoup (1860-1933) uit Okegem. Ze vestigden zich in de gemeente aan het begin van de Leopoldstraat. Daar bezaten ze rond 1900 een werkplaats waar handschoenen werden vervaardigd. Gustaaf gold als één van de belangrijkste personen van het dorp. Hij was van 1912 tot 1921 schepen van de katholieke partij, en van 1933 tot 1934 ook even burgemeester. Het gezin De Vos – Schoup was verwant met de molenaarsfamilie Van Damme. Alexis Van Damme, een eerste maal gehuwd met Clementina Bruylant (1863-1895), huwde in 1898 voor de tweede maal met Maria Ludovica Schoup, een zuster van Maria Clarisse Schoup.

Afb. 19 - Heilige Barbara (noordgevel)

De heilige Barbara haar attribuut is meestal een toren met drie ramen (waarin zij volgens de legende werd opgesloten), daarnaast draagt zij op haar hoofd een kroon. In haar rechterhand een kelk met hostie (symbool van haar geloof en het laatste sacrament).

De heilige Barbara is één van de veertien 'noodhelpers' van de kerk, de specifieke naam voor een groep van heiligen die individueel en in groep konden vereerd worden. Zij leefde omstreeks 300 in Klein-Azië en stierf er de marteldood omdat zij zich had bekeerd tot het christendom. Volgens de legende werd zij onthoofd door haar eigen vader. Haar feestdag is 4 december. Barbara was onder meer de patrones van de mijnwerkers, de boeren en de brandweerlui. De keuze in Okegem voor Barbara kan verband houden met de tewerkstelling van heel wat Okegemnaars in de steenkoolmijnen.

De schenking gebeurde door gezin Judo Van Holder-Hendrickx. Judo Van Holder (Sint-Kwintens-Lennik, 1851 – Okegem, 1911) huwde in 1876 in Okegem met Maria Leonia Hendrickx die vier jaar ouder was. In het gezin werden zeven kinderen geboren. Judo betrok na zijn huwelijk de hoeve in de Fonteinstraat. Hij bekleedde meerdere ambten in de gemeente (waaronder schepen van 1884-1911) en het kerkbestuur (tussen 1880 en 1911 was hij secretaris en penningmeester). Judo was ook de grote promotor van de katholieke school ten tijde van de Schoolstrijd (1879-1884). Op 30 januari 1911 overleed Judo Van Holder na een korte ziekte, net geen zestig jaar oud.

Afb. 20 - De Onbevlekte Ontvangenis (noordgevel)

Maria houdt in haar hand houdt een stengel met witte lelies vast. De witte lelie is het symbool voor maagdelijkheid en onschuld. De appelboom verwijst naar het verhaal van Adam en Eva en het ontstaan van de erfzonde. Rond de stam kronkelt een slang. Volgens de katholieke traditie wordt Maria gezien als de 'nieuwe Eva'. Waar de eerste Eva toegaf aan de verleiding van de slang, bleef Maria vrij van erfzonde en overwint zij het kwaad.

De Onbevlekte Ontvangenis is een dogma uit de katholieke kerk. Dit houdt in dat Maria, als moeder van Jezus, van bij haar geboorte gevrijwaard was van de erfzonde of de zonde die de mens sinds zijn geboorte meedraagt. Aangezien het niet anders kon dat Jezus zonder zonde was geboren, impliceerde dit ook dat zijn moeder zonder zonde moest zijn. Dit dogma leidde eeuwenlang tot controverse onder theologen. De Onbevlekte Ontvangenis heeft op zich weinig te maken met de maagdelijkheid van Maria, dat een ander dogma vormt.

De schenking gebeurde door de Congregatie van Onze-Lieve-Vrouw, één van de vele religieuze genootschappen in de parochie. Zij werd gesticht in 1875 en bestond tot 1954. Ze stond open voor alle ongehuwde vrouwen ouder dan 16. Onder leiding van een geestelijke werden wekelijks en maandelijks gebedsmomenten gehouden. Er werd geld geïnd door omhalingen in de kerk. Dit gebeurde in de maand mei dagelijks, zodanig dat de congregatie over een gespijsde kas beschikte.

Toen geschiedenis persoonlijk werd

De familie Vernaillen tijdens de Tweede Wereldoorlog in Okegem

MARLIESJE VERNAILLEN

Elke familie bewaart verhalen, documenten en foto's die generaties lang worden doorgegeven. Ook binnen mijn familie leven die herinneringen voort. Dankzij het zorgvuldige werk van mijn peter, Paul Vernaillen, en andere familieleden bleven niet alleen foto's en documenten bewaard, maar ook een uitgebreide stamboom en het levensverhaal van mijn overgrootvader. Toen ik tijdens mijn masteropleiding Geschiedenis aan de Universiteit Gent een familieonderzoek moest uitvoeren, lag het onderwerp dan ook voor de hand. Ik besloot de oorlogsjaren van mijn familie onder de loep te nemen.

Aan het begin van de Tweede Wereldoorlog woonden Jozef Petrus Vernaillen (1876-1967) en Emma Maria Baeyens (1880-1963) met hun gezin in de Kattestraat. Jozef werkte bij de spoorwegen, maar bewerkte daarnaast ook een beetje landbouwgrond. Het gezin beschikte over een tuin, enkele varkens, schapen en kippen. Die combinatie van loonarbeid en kleinschalige landbouw vormde een belangrijke aanvulling op het gezinsinkomen.

Toen Duitsland België binnenviel in mei 1940, werd ook Okegem rechtstreeks met de oorlog geconfronteerd. De familie Vernaillen moest enkele soldaten huisvesten in hun woning en schuur. Kort daarna kreeg de bevolking het bevel om te vluchten. Het gezin trok richting Kortrijk en verbleef daar tijdelijk. Enkele dagen later konden zij terugkeren naar Okegem. Dat bleek achteraf een geluk bij een ongeluk. Tijdens hun afwezigheid sloeg een obus in op hun woning. Als zij die nacht thuis waren geweest, dan had dit wellicht fatale gevolgen gehad. Mogelijk was dit artikel dan nooit geschreven door mij.

De oorlog eiste bovendien een slachtoffer binnen de familie. Benedikt Vernaillen, een broer van Jozef, werd op 28 mei 1940 op zijn veld doodgeschoten. Zijn naam staat vandaag nog steeds vermeld op het oorlogsmonument aan de kerk.

Naast zelfvoorziening speelde ook het verzet een rol in het familieverhaal. Twee zonen van het gezin, Marcel en Paul Vernaillen, sloten zich aan bij de Witte Brigade-Fidelio. Zij verspreidden sluikpers en namen deel aan verzetsactiviteiten in de regio. Marcel ontving na de oorlog onder meer de Medaille van de Weerstand voor zijn inzet. In het familiearchief worden nog steeds documenten bewaard die hiervan getuigen.

Het verhaal van mijn familie toont aan hoe een gewoon Okegems gezin de moeilijke oorlogsjaren wist door te komen. Kleinschalige, zelfvoorzienende landbouw bood bescherming tegen schaarste, terwijl sterke familiebanden en lokaal engagement hielpen om tegenslagen op te vangen. In een tijd waarin oorlog opnieuw dichter bij Europa lijkt te komen, blijft dit verhaal verrassend herkenbaar. Familiegeschiedenis leert ons niet alleen waar we vandaag vandaan komen, maar ook welke waarden eerdere generaties hebben uitgedragen. Hun verhaal maakt voor mij duidelijk dat geschiedenis nooit volledig voorbij is. Wat ooit het dagelijkse leven van mijn voorouders was, is vandaag geschiedenis geworden, maar hun verhaal blijft voortleven zolang het wordt verteld.

Site geïnfecteerd

Niet geplande heropbouw van onze site

JOHAN ALLARD

ONE.COM *is een internationaal actief webhostingbedrijf. Webhosting is het huren van opslagruimte (een domein) op een krachtige computer (een server) die 24/7 verbonden is met het internet. Heemkring Okegem is één van de anderhalf miljoen 'huurders' die ONE.COM telt. Wij hebben er een webhostingabonnement. Het adres van ons domein is heemkringokegem.be .*

Malware *is schadelijke software die is ontworpen om domeinen te verstoren, te beschadigen of onbevoegde toegang te krijgen.*

Op 22 juni 2026 krijg ik van **ONE.COM** een bericht dat er **malware** op ons domein is ontdekt en dat onze website niet langer toegankelijk is. Men raadt aan de website te herstellen via een backup. Ik laad de backup van 10 juni op. Een bericht van ONE.COM volgt met de bevestiging dat het herstel succesvol is en de website opnieuw online is. Inderdaad staat de site weer online maar toegang lukt niet. Foutboodschappen blijven komen. Andere en oudere backups worden geladen maar de problemen blijven. Waren die backups ook besmet door de malware? Uiteindelijk zit er niets anders op dan te herbeginnen vanaf nul en de website opnieuw op te bouwen! Met andere woorden het huisje op ons domein wordt afgebroken en herbouwd. Vele uren werk!

Op ons e-mailadres info@heemkringokegem.be kregen we e-mail verstuurd op 24 juni. Deze e-mail komt niet van ONE.COM is verdacht en frauduleus, men wilde ons geld afpersen … Zat de afzender achter de malware die onze site besmette? Vermoedelijk wel.

In een volgende nieuwsbrief geven we tips rond het gebruik van de niet-geplande vernieuwde site.

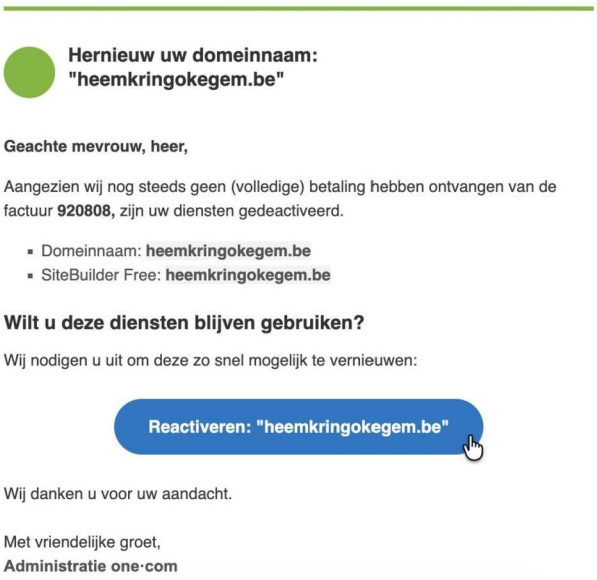

Hernieuw uw domeinnaam: "heemkringokegem.be"

Geachte mevrouw, heer,

Aangezien wij nog steeds geen (volledige) betaling hebben ontvangen van de factuur **920808,** zijn uw diensten gedeactiveerd.

- Domeinnaam: **heemkringokegem.be**
- SiteBuilder Free: **heemkringokegem.be**

Wilt u deze diensten blijven gebruiken?

Wij nodigen u uit om deze zo snel mogelijk te vernieuwen:

Reactiveren: "heemkringokegem.be"

Wij danken u voor uw aandacht.

Met vriendelijke groet,
Administratie one·com

Afb. 21: De verdachte e-mail van 24 juni 2026

Afb. 22: De thuispagina van onze 'nieuwe' site

Dorpskroniek

DE REDACTIE

Harmonie kleurt de kermis

Foto Thérèse De Cocker

Bewoners van de Hazeleerstraat, Fonteinstraat en Dorp keken op kermiszondag 23 augustus wellicht verwonderd op. Op een aanhangwagen getrokken door een tractor had een aantal leden van de harmonie ‘Eendracht maakt Macht’ plaatsgenomen. Rijdend doorheen Eversem zetten zij aldus hun beste muzikale beentje voor. De muzikanten hielden onder meer halt aan de kantine van de Amuzanten. Hun eindpunt was de frituur van Pascale (Petito Snacks) aan de kerk. Op die manier blies de harmonie onze kermis toch weer wat leven in. Dit smaakt naar meer.

Reveil te Okegem

Foto Rita Bourgeois

De harmonie was ook aanwezig op het muzikaal reveil dat op Allerheiligenzondag op de begraafplaats van Okegem plaatsvond. Het initiatief kaderde in een reeks troostconcerten met tekst en muziek die al een tiental jaren in heel Vlaanderen worden georganiseerd. Daarbij is het telkens de bedoeling om mensen op een ingetogen manier samen te brengen rond de herinnering van hun overleden dierbaren. In Ninove werd dit reveil reeds voor de tweede keer georganiseerd in samenwerking met de plaatselijke harmonieën. Dit jaar sloot ook de Okegemse harmonie zich hierbij aan. Dit betekende dat er op 1 november op vier begraafplaatsen in Ninove troostconcerten doorgingen (Okegem, Meerbeke, Nederhasselt en Appelterre). Het reveil in Okegem lokte onder een aangename herfstzon heel wat volk dat zich achteraf enthousiast toonde over dit troostmoment.

Herstelwerken aan het columbarium te Okegem

Van 14 tot 18 september 2026 voerde de stad Ninove herstellingswerken uit aan het columbarium (urnenmuur) op het kerkhof van Okegem. Door scheuren en verzakkingen was een nieuwe sokkel nodig. Tijdens de werkzaamheden werden de urnen tijdelijk uit het columbarium gehaald.

Zes rolstoelaangepaste appartementen

De woonmaatschappij Dender-Zuid realiseert het woningproject in twee fasen in de Professor Van Vaerenbergh-wijk. Een eerste fase is bijna afgerond. Er komen acht woningen en zestien appartementen waarvan er vier speciaal ontworpen zijn voor mensen met een beperkte mobiliteit, in een tweede fase komen er twee rolstoeltoegankelijke appartementen bij.

Windturbine

Volgend hoofdstuk in het verhaal over de geplande windturbine van Luminus op het einde van de Pamelstraat-Oost in Ninove, vlak bij de grens met Pamel en Okegem. De Raad voor Vergunningsbetwistingen heeft de (aangepaste) omgevingsvergunning voor deze turbine goedgekeurd, ondanks het beroep dat de stad tegen de vergunning was ingediend. In de Roosdaalse gemeenteraad zorgde dit intussen voor een rel omdat door een administratieve fout het beroep niet tijdig op de tafel van de Raad terecht kwam. De stad Ninove verklaarde zich bij de beslissing van de Raad neer te leggen.

Familie uit Okegem viert derde vrouwelijke viergeslacht

Foto HLN (15/9/2026), © Peggy Gies

De familie van Magda De Gieter kende (opnieuw) een bijzonder moment, deze keer met de geboorte van achterkleinkind Feder Sablon. Samen met haar zus Aster (twee jaar) en nichtje Hasse (acht maanden) zorgt de kleine Feder ervoor dat er binnen de familie nu maar liefst drie vrouwelijke viergeslachten tegelijkertijd bestaan. De drie viergeslachten zijn als volgt opgebouwd: ‘stammoeder’ Magda De Gieter, de tweede generatie haar dochters, de derde generatie haar kleindochters, en als vierde generatie de achterkleinkinderen: Aster is het sluitstuk van het eerste viergeslacht, met Hasse kwam er een tweede viergeslacht, en nu is er met Feder dus een derde viergeslacht.

Chocolade met Okegemse smaak

Schermafdruk vanaf site devildelights.be

Sinds geruime tijd woont Els Veirman, dochter van Eddy en Christiane Van den Houwe, in Ieper. Samen met haar echtgenoot Andy en zoon Joppe openden zij dit jaar in het centrum van de stad een exclusieve chocoladezaak onder de naam Devil delights. De zaak steunt op de culinaire expertise van Joppe die zijn opleiding genoot aan de bekende hotelschool Ter Groene Poorte in Brugge, én op het enthousiasme van beide ouders.

Zilveren medaille voor Laura Fivé

foto HLN (7/10/2026), © Photo News

Neen, Laura Fivé woont niet in Okegem, maar in Iddergem, op enkele honderden meter van de grens met Okegem. Laura haalde de internationale wielerpers met haar zilveren medaille op het Europees Kampioenschap tijdrijden voor juniores in Slovenië. Ze strandde op drie seconden van het goud dat werd gewonnen door een Spaanse renster.